

33. సూర్యా అల్-అ'హా'జాబ్

سُورَةُ الْأَحْزَاب

మదీనాలో అవతరింపజేయబడిన ఈ సూర్యవ్హాలో 73 అయితులు ఉన్నాయి. దీనిపేరు 20 (9-27) అయితెలలో వివరించబడిన, షవ్యాల్ 5వ హిజీలో జరిగిన తెగలవారి యుధం పేరుతో ఇప్పుడుడింది. ఆ యుధం మరొక పేరు కండక యుధం. 4వ హిజీలో మదీనా నుండి వెళ్గాగొట్టబడిన బనూ-నదీర్ తెగవారు ముఖ్యిక్ ఖురైమ లను ప్రోత్సహించి, చుట్టూ ప్రక్కల నున్న ముఖ్యిక్ తెగలైన బనూ-కీనానా, బనూ-అసద్ మరియు బనూ-గీత్స్థాన్ వారినీ, ఇంకా ఇతరులను కలుపుకొని మదీనా నగరాన్ని, అందులోఉన్న ఆ కాలపు చిన్న ముసీం సమాజాన్ని పూర్తిగా రూపుమాపాలనే ఉద్దేశంతో దారాపు 12,000 యుద్ధవీరులను తీసుకొని మదీనాపై దండయాత్ర చేసారు.

2వ హాజ్రీ రఘువురావు నెలలో జరిగిన బద్రీ యుద్ధంలో మక్కా ముస్లిములు ఉడి పారిపోతారు. 3వ హాజ్రీ షవ్వైల్లలో ఉపుడ్ వద్ద వారు మస్సిములపై చేసిన దండయాత్రలో ముస్లింలకు హోని కలుగజేసినా, మదీనా నగరం వారి దాచినుండి కాపొడబడుతుంది.

କାବଟ୍ଟି ଶୁଣିରୁ ହାରୁ ଏହିଧଂଗାନ୍ତେନା ମୁଦୀନା ହାମୁଲୈନ ମୁସିଳିଂଲମ୍ବ ପୁର୍ବିକୀ
ନିର୍ମାୟିତିଂଚାଲନେ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟକୁ ମୁସିଳିଂଲକୁ ବିରୋଧୁଲୈନ ଅନ୍ତିମ ତେଗଲବାରିନି କଲୁପୁର୍ବିକୀ
ଦାଦାପୁ 12,000 ଯୁଦ୍ଧପାତ୍ରଙ୍କର ମୁଦୀନା ଏଠିତେ ଯୁଦ୍ଧପାତ୍ରଙ୍କର ମୁଦୀନା ପାରୁ.
ଶୁଣିଯାଂ ମୁମଂଦୁଗାନେ ତେଲୁଙ୍କୁଣି, ଦୈଵପ୍ରତକ୍ତ (ସୁଅପୁ) ମୁଦୀନା ନଗରାନ୍ତିମ
ଏହିଧଂଗାନ୍ତେନା କାପାଢ଼କେ ଦଲୁନ୍ତାରୁ. ମୁଦୀନା ଚନ୍ଦ୍ରା ଲାଵାରାଜୁ ଉନ୍ନାଯି.
ଦକ୍ଷିଣପୈପୁ ଉନ୍ନୁ ଯୁଦ୍ଧ ତେଗ, ବନ୍ଦୁ-ଭୁରୂ'ଜହାଙ୍ଗିହା ପାରିତେ ମୁସିଳିଂଲ ବପ୍ନୁଦଂ
ଉନ୍ତିଲିଂଦି. କାବଟ୍ଟି ହାରୁ, ଆ ଦିକ୍ଷନୁମାନି ଶତ୍ରୁପୁଲମ୍ବ ରାନ୍ବିଷ୍ଵମିଂଟାରୁ. ଇକ
ବକ୍ତଵ୍ୟପୁ ନୁମାନି ମାତ୍ରମେ ଶତ୍ରୁପୁଲ ପଚ୍ଛେ ଅପକାଶଂ ଉନ୍ତିଲିଂଦି. କାବଟ୍ଟି ଦୈଵପ୍ରତକ୍ତ
(ସୁଅପୁ) ସଲ୍ଲାନ୍ତ ଫାରୀସ୍, (ରୋଦି.ଅ.) ସଲହାତେ ଆ ପୈଦ୍ର କଂଦକଂ
ତ୍ରିଭ୍ଵିନ୍ଦ୍ରାରୁ. ଦାନୀ ପଲ୍ଲ ଶତ୍ରୁପୁଲ ମୁଦୀନାଲୋକି ରାଲେକହୋତାରୁ. କାନୀ ବନ୍ଦୁ-ନାଦିର
ତେଗଵାରି ମାଟଲକୁ ଲୋନେ ବନ୍ଦୁ-ଭୁରୂ'ଜା ତେଗଵାରୁ ମୁସିଳିଂଲତେ ଚେନୁକନ୍ତୁ
ବପ୍ନୁଦଂ ତ୍ରୈମପୁକଂଟାରୁ. କାନୀ ଅଲ୍ଲାହାର୍ (ମୁ.ତା.) ଅନୁଗ୍ରହାଂତେ ବନ୍ଦୁ-ଭୁରୂ'ଜା
ମୁରିଯୁ ବନ୍ଦୁ-ନାଦିର ତେଗଲ ମୁଧ୍ୟ ଭେଦାଖିପ୍ରାୟାଲୁ ରାହଟଂ ପଲ୍ଲ ବନ୍ଦୁ-ଭୁରୂ'ଜା
ତେଗଵାରୁ ମୁସିଳିଂଲ ମୀଦ ଦାଡ଼ିଚେଯରୁ. ମୁସିଳିକ ଭୁରୂମୁଲୁ ମୁରିଯୁ ଵାରିତେପାଟୁ
ପଚ୍ଚିନନ୍ଦାରୁ, ଦାଦାପୁ ମୁଦୁଦୁ ହାରାଲୁ କଂଦକପୁ ଅଟୁପୈପୁ ଉନ୍ଦିନେ, ଆ ତରୁହାତ
ଏଠିତେ ଚଲିନି ତୁଫାନ ଗାଲି ଏହତେଗକଂଦା ଏହଟିଲିଂପଲ୍ଲ, ଦାନୀକି ତଟ୍ଟୁକୋଲେକ
ବେନୁଦିରିଗି ପୋତାରୁ. ଶୁଣିଏହଂକାର ଆ ଚିନ୍ତା ଇଣ୍ଟାଂ ସମାଜଂ ମୁରିଯୁ ମୁଦୀନା
ନଗରଂ ଅଲ୍ଲାହାର୍ (ମୁ.ତା.) ଅନୁଗ୍ରହାଂତେ କାପାଢ଼ବଦତାଯା.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహో పేరుతో

1. * ఓ ప్రపక్తా! అల్లాహో యందు
భయభక్తులు కలిగి ఉండు మరియు
సత్యతీరస్కారుల మరియు కపట
విశ్వాసుల యొక్క అభిప్రాయాన్ని
లక్ష్యపెట్టకు. నిశ్చయంగా, అల్లాహో
సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేచనాపరుడు.

2. మరియు నీ ప్రభువు తరఫునుండి నీపై
అవతరింపజేయబడిన దివ్యజ్ఞానం (వహీని)
మాత్రమే అనుసరించు. నిశ్చయంగా, అల్లాహో
మీరు చేసేదంతా ఎరుగును.

3. కావున అల్లాహోపైననే నమ్రకం
ఉంచుకో. మరియు కార్యసాధకుడుగా
అల్లాహో చాలు.

4. అల్లాహో, ఏ వ్యక్తి విదలో కూడా
రెండు హృదయాలు పెట్టలేదు. మరియు
మీరు మీ భార్యలను, ‘తల్లులు’ అని పలికి,
“జిహార్” చేసినంతటనే వారిని మీకు
తల్లులుగా చేయలేదు. మరియు మీరు దత్త
తీసుకొన్న వారిని మీ (కన్న) కుమారులుగా
చేయలేదు. ఇవన్నీ మీరు మీ నోటితో పలికే
మాటలు మాత్రమే! మరియు అల్లాహో సత్యం
పలుకుతాడు మరియు ఆయన (బుబ్జా)
మార్గం వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేస్తాడు.

1. ”జిహార్: అంటే భార్యను తల్లిగా ఎంచటం ఏ విధంగానైతే ఒక వక్కంలో రెండు
హృదయాలు ఉండవో అదే విదంగా ఒక వ్యక్తికి ఇద్దరు తల్లులు ఉండరు. ఇద్దరు
తంప్రులు కూడా ఉండరు. కావున ఇస్లాంకు ముందు, ముఖికులు తమ భార్యను
శిక్షించటానికి: “ఈ నాటి సుండి నేను నిన్ను తల్లిగా భావిస్తున్నాను.” అని చెప్పి.
ఆమెకు విడాకలివ్వుకుండా తన ఇంట్లోనే ఉంచుకొని బాధించేవారు. ఇస్లాం దానిని
నిషేధించింది. దత్తకుమారులు, మీ కుమారులు కారు. కాబట్టి వారిని వారి వాస్తవ తండ్రి
పేరుతోనే కలిపి పిలవాలి అనే శాసనం కూడా ఇచ్చింది.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

يٰاَيُّهَا النَّٰئِيْرُ اتَّقِ اللّٰهَ وَلَا تُطْعِمْ

الْكٰفِرِيْنَ وَالْمُنَافِقِيْنَ إِنَّ اللّٰهَ

كَانَ عَلٰيْمًا حَكِيْمًا

وَاتَّبِعْ مَا يُوحَى إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ

إِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِمَا عَمَلُوْنَ حَيْرًا

وَتَوَكَّلْ عَلٰى اللّٰهِ وَكَفَيْ بِاللّٰهِ

وَكِيلًا

مَا جَعَلَ اللّٰهُ لِرَجُلٍ مِّنْ قَلْبِيْنِ فِي

جَوْفِهِ وَمَا جَعَلَ أَزْوَاجَكُمُ الْتَّائِيْ

نُظَاهِرُوْنَ مِنْهُنَّ أَمْهَاتُكُمْ وَمَا جَعَلَ

أَدِيْعَاءَكُمْ أَبْنَاءَكُمْ ذَلِكُمْ قَوْلُكُمْ

إِنَّهُمْ هُوَ الْحَقُّ وَهُوَ

يَهْدِي السَّٰلِيْلَ

5. వారిని (మీ దత్తపిల్లలను), వారి (వాస్తవ) తండ్రుల పేర్లతోనే కలిపి పిలవండి.¹ అల్లాహ్ దృష్టిలో ఇదే న్యాయమైనది. ఒక వేళ వారి తండ్రులెవరో మీకు తెలియకపోతే, అప్పుడు వారు మీధార్మిక సోదరులు మరియు మీ స్నేహితులు.² మీరు ఈ విషయంలో (ఇంతవరకు) చేసిన పొరపాటు గురించి మీ కెలాంటి పాపం లేదు, కాని ఇక ముందు మీరు ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా చేస్తే (పాపం) ఆపుతుంది. మరియు అల్లాహ్ క్రూమాశిలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

6. విశ్వాసులకు (ముస్లింలకు), దైవప్రవక్త స్వయంగా తమకంటే కూడా ముఖ్యమైను.³ మరియు అతని భార్యలు వారికి తల్లులు. అల్లాహ్ గ్రంథం ప్రకారం రక్త సంబంధికులు - ఇతర విశ్వాసుల మరియు పలస వచ్చిన వారి (ముహ్మజీర్) కంటే - ఒకరికొకరు

أَدْعُوهُمْ لِآبَاءِهِمْ هُوَ أَقْسَطُ عِنْدَ
اللَّهِ فَإِنَّ لَمْ تَعْلَمُوا إِبَاءَهُمْ
فَلَيُخُونُكُمْ فِي الْأَيْنِ وَمَوْلَيْكُمْ وَلَيَسَّ
عَلَيْكُمْ جَنَاحٌ فِيمَا أَخْطَأْتُمْ يَهِ
وَلَكُنَّ مَا تَعْمَدَتْ فَلَوْكُمْ وَكَانَ
اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا

النَّئِيْ أَوَّلَى بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ
أَنْفُسِهِمْ وَأَرْجُهُمْ أَمْهَمُهُمْ وَأَفْلَوْا
الْأَرْحَامَ بَعْضُهُمْ أَوْلَى بِبَعْضٍ
فِي كِتَابِ اللَّهِ مِنَ
الْمُؤْمِنِينَ وَالْمَهَاجِرِينَ إِلَّا

1. అంటే వారు వారి వాస్తవతండ్రి పేరుతోనే పిలువబడాలి. దానితో వారి నిజ వ్యక్తిత్వం భద్రపరచబడుతుంది. వారిని మీ నిజ సంతానంగా పరిగణించకండి.
2. ఒకవేళ దత్తప్రతుని వాస్తవతండ్రి పేరు తెలియకుంటే, వారు మీ ధార్మిక సోదరులు అట్టి పుత్రంలో కూడా వారిని పొషించండి, కాని మీ పుత్రులుగా చేసుకొని, మీ పేరు ఇవ్వకండి.
3. దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: 'నేను, మీకు మీ తండ్రులకంటే, మీ సంతానం కంటే మరియు సర్వమానవుల కంటే ఎక్కువ ప్రీతిపాత్రుడనయ్యింత వరకు మీరు నిజమైన విశ్వాసులు కాజాలరు!' (బుభారీ ముస్లిం) - ఆనన్ (రుది. అ.) కథనం.
4. దైవప్రవక్త ('స'అస) భార్యలు (రుది. 'అస్తుమ్లు) ముస్లింల తల్లులవంటి వారు. కాబట్టి ఈ అయత్ శాసనం ప్రకారం దైవప్రవక్త మరణం తరువాత, వారిని ఎవ్వరూ వివాహమారడారు. ఇంకా చూడండి 8:75. అందులో విశ్వాసుల పరస్పర సహాదరత్వం తెలుపబడింది. మరియు ఈ అయత్లో ఒక విశ్వాసునికి, దైవప్రవక్త ('స'అస) మరియు అతని భార్యలు (రుది. 'అస్తుమ్లు), తల్లిదండ్రులవంటి వారు అని తెలుపబడింది.

ఎక్కువగా పరస్పర సంబంధం (హక్కులు) గలవారు. కానీ! మీరు మీ స్నేహితులకు మేలు చేయగోరితే (ఆదివేరే విషయం)!¹ వాస్తవానికి ఇదంతా గ్రంథంలో ప్రాయబడి వుంది.

7. మరియు (జ్ఞాపకం ఉంచుకో) వాస్తవానికి మేము ప్రవక్తలందరి నుండి వాగ్గానం తీసుకున్నాము; మరియు నీతో (ఉంచుపూముడు), నూహాతో, ఇబ్రాహిమ్ మతో, ముహమ్మదో మరియు మర్యాద కుమారుడైన ఈసాతో కూడా! మరియు మేము వారందరి నుండి గట్టి వాగ్గానం తీసుకున్నాము.²

8. ఇది సత్యవంతులను, వారి సత్యాన్ని గురించి ప్రశ్నించడానికి. మరియు ఆయన సత్యతిరస్కారుల కొరకు బాధాకరమైన శిక్షను సిద్ధపరచి ఉంచాడు.³

9. ఉ విశ్వాసులారా! అల్లాహో మీకు చేసిన అనుగ్రహాన్ని జ్ఞాపకం చేసుకోండి. మీపైకి సైనాయలు (దండెత్తి) వచ్చినపుడు, మేము వారిపైకి ఒక తుఫాను గాలిని మరియు మీకు కనబడని సైనాయలను పంపాము.⁴ మరియు అల్లాహో మీరు చేసేదంతా చూస్తున్నాడు.

أَنْ تَفْعَلُوا إِلَيْهِ أُولَئِكُمْ مَعْرُوفًا

كَانَ ذَلِكَ فِي

الْكِتَابِ مَسْطُورًا

وَإِذْ أَخْذَنَا مِنَ النَّاسِنَ مِثْقَالَهُمْ

وَمِنْكَ وَمِنْ قُوْجَ وَإِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى

وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَأَخْذَنَا مِنْهُمْ

مِثْقَالًا غَلِظًا

لِسْأَلَ الصَّدِيقِينَ عَنْ صِدْقِهِمْ

وَأَعَدَ لِلْكَفَرِينَ عَذَابًا أَلِيمًا

يَأَيُّهَا الَّذِينَ إِذْ آمَنُوا أَذْكُرُوا يَعْمَةً

اللَّهُ عَلَيْنَكُمْ إِذْ جَاءَتْكُمْ جُنُودٌ

فَارْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا وَجُنُودًا لَمْ

تَرْوَهَا وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ

بَصِيرًا

1. చూడండి, 49:10 మరియు 8:75 దగ్గరిబంధువులు తప్ప ఇతరులు వారసులు కాలేరు.

2. చూడండి, 3:81, 42:13.

3. చూడండి, 5:109 మరియు 7:6.

4. ఈ సూర్యా యొక్క 9-27 అయితులు కండక యుధ్ధం (గుర్జ్యతుల్ అప్పుబ్) గురించి ఉన్నాయి. ఇంకా చూడండి, 3:124-125.

10. వారు (మీ శత్రువులు) మీ మీదకు పైనుండి మరియు క్రింది నుండి (దండ్రెత్తి) వచ్చినపుడు¹ మరియు మీ కళ్ళు (భయంతో) తిరిగిపోయి, మీ గుండెలు గొంతులోనికి వచ్చినపుడు, మీరు అల్లాహ్‌సు గురించి పలువిధాలుగా ఊహించనాగారు.

11. అక్కడ (ఆ సమయంలో) విశ్వాసులు పరీక్షించబడ్డారు. మరియు దానితో వారు తీవ్రంగా కంపింపజేయబడ్డారు.

12. మరియు ఆ సమయంలో, కపట విశ్వాసులు మరియు తమ హృదయాలలో రోగమున్నవారు: “అల్లాహ్ మరియు ఆయన సందేశాలుడు మాతో చేసిన వాగ్దానాలన్నీ బూటకాలు మాత్రమే!” అని అనసాగారు.²

13. అప్పుడు వారిలోని ఒక పక్కంవారు: “ఓ యున్ రిబ్³ (మదీనా మునవ్వురా) ప్రజలారా! ఇక మీరు వీరిని (శత్రువులను) ఎదిరించలేరు. కనుక వెనుదిరగండి!” అని, అన్నారు. మరియు వారిలో మరొక వర్గం వారు, ప్రవక్తతో ఈ విధంగా పలుకుతూ (వెనుదిరిగి) పోషటానికి అనుమతి అడగసాగారు: “మా ఇంట్లు భద్రంగాలేవు.”⁴ కానీ వాస్తవానికి అవి భద్రంగానే ఉండెను. వారు కేవలం అక్కడి నుండి పారిపోదలచారు.

إِذْ جَاءَكُمْ مِّنْ فَوْقَكُمْ وَمِنْ أَسْفَلَ
مِنْكُمْ وَإِذْ زَاغَتِ الْأَبَصَرُ
وَبَلَغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاكِيرَ
وَنَظَنُونَ بِاللَّهِ الظُّنُونَا

هُنَّا لِكَ أَبْتَلَى الْمُؤْمِنُونَ وَرَأَزَلُوا

رَأَزَلَ الْأَشَدِيدَا

وَلَيَدْ يَقُولُ الْمُنْهَقُونَ وَالَّذِينَ فِي
قُلُوبِهِمْ مَرْضٌ مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ

إِلَّا غُرُورًا

وَلَيَدْ قَاتَ طَالِفَةً مِّنْهُمْ يَكَاهِلَ

يَثِرَبَ لَا مَقَامَ لَكُمْ فَأَرْجِعُوا

وَسَتَعْذِذُنَ فَرِيقٌ مِّنْهُمْ أَنَّبَيَ

يَقُولُونَ إِنَّ بَيْوَنَاتَنَا عُورَةٌ وَمَا هِيَ بِعُورَةٍ

إِنْ يُرِيدُونَ إِلَّا فِرَارًا

1. పైనుండి నజ్య్ ఉత్తర తూర్పు నుండి వచ్చిన 'గ' త్వాన్, హవా'జ్ఞ్ మరియు ఇతర తెగల వారు; క్రింది నుండి ఖురైమలు; మరియు పడమర దిక్కునుండి ఇతర ముష్టికులు దాడి చేయటానికి వస్తారు.

2. ఈ విధమైన సందేశం వచ్చిన వారు దాదాపు డెబ్బు మంది మునాఫిభులు.

3. ఆ కాలంలో ఆ ప్రాంతమంతా యున్ రిబ్ అనే పేరుతో పిలువబడేది. ఆప్రాంతంలోనే మదీనా మునవ్వురా ఉంది.

4. అంటే ఒడంబడిక త్రైంపిన బమాఖురైజా తెగవారు దక్కిణ దిక్కునుండి దాడి చేస్తారేమోననే భయం.

14. ఒకవేళ నగరపు చుట్టూప్రక్కల నుండి శత్రువులు లోపలికి దూరి, వారిని విద్రోహచర్యలకు పాల్గుడమని పిలిస్తే, వారు వెంటనే సమ్మతించే వారు, మరియు వారు దానికోసం ఏ మాత్రం అలస్యం చేసేవారు కాదు.

15. వాస్తవానికి వారు ఇంతకు ముందు, తాము వెన్ను చూపి పారిపోమని, అల్లాహోతో వాగ్గానం చేసి ఉన్నారు. మరియు అల్లాహోతో చేసిన వాగ్గానం గురించి తప్పక ప్రశ్నించటం జరుగుతుంది.

16. వారితో ఇలా అను: “బకవేళ మీరు మరణం నుండి గానీ, లేదా హత్య నుండి గానీ, పారిపోదలచుకుంటే! ఆ పారిపోవటం మీకు ఏ మాత్రం లాభదాయకం కాదు. అప్పుడు మీరు కేవలం కొంతకాలం మాత్రమే సుఖసంతోషాలు అనుభవిస్తారు!”

17. వారితో ఇంకా ఇలా అను: “బకవేళ అల్లాహో మీకు కీడు చేయదిల్సే! లేదా కరుణించదలిస్తే! ఆయన నుండి మిమ్మల్ని తప్పించేవాడెవడు?” మరియు వారు అల్లాహోను వదలి ఇతరుణ్ణి ఎవడినీ సంరక్షకునిగా గానీ లేక సహాయకునిగా గానీ పొందలేరు. (7/8)

18. * వాస్తవానికి మీలో ఎవరు ఇతరులను (యుద్ధం నుండి) ఆటంకపరుస్తూ ఉన్నారో మరియు తమ సోదరులతో: “మా ప్రవృత్తునకు రండి!” అని పలుకుతూ ఉన్నారో, అలాంటి వారందరి గురించి, అల్లాహోకు బాగా తెలుసు. మరియు వారు మాత్రం యుద్ధంలో చాలా తక్కువగా పాల్గొనేవారు;

وَلَوْ دُخِلَتْ عَلَيْهِم مِّنْ أَقْطَارِهَا ثُمَّ

شِيلُوا الْفِتْنَةَ لَا تَوَهَا وَمَا

تَبَثُثُوا بِهَا إِلَّا يَسِيرًا

وَلَقَدْ كَانُوا عَاهَدُوا اللَّهَ مِنْ

قَبْلُ لَا يُولُونَ الْأَذْنَرَ وَكَانَ

عَاهَدُ اللَّهِ مَسْؤُلًا

قُلْ لَنْ يَنْفَعُكُمُ الْفَرَارُ إِنْ فَرَرْتُمْ

مِنْ الْمَوْتِ أَوِ الْفَتْلِ وَإِذَا لَا

تَمْنَعُونَ إِلَّا قَلِيلًا

قُلْ مَنْ ذَا الَّذِي يَعِصِّمُكُمْ مِّنْ

اللَّهِ إِنْ أَرَادَ بِكُمْ سُوءًا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ

رَحْمَةً وَلَا يَحْدُو نَهْمَ مِنْ دُونِ

اللَّهِ وَلِيَّا وَلَا نَصِيرًا

قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الْمُعَوِّقِينَ مِنْكُمْ

وَالْقَابِلِينَ لِإِخْرَاجِهِمْ هُلُمْ إِلَيْنَا وَلَا

يَأْتُونَ بِالْبَأْسِ إِلَّا قَلِيلًا

19. (మీకు తోడ్చుడే విషయంలో), వారు పరమ లోభులుగా ఉండేవారు. (ఒ ప్రవక్తా!) వారిపైకి ప్రమాదం వచ్చినపుడు వారు (నీ సహాయం కోరుతూ), మరణం ఆసన్నమైన వ్యక్తి కనుగ్రద్దు త్రిపేపు విధంగా నీ వైపుకు తిరిగి చూడటాన్ని నీపు చూస్తావు). కానీ ఆ ప్రమాదం తొలగిపోయిన వెంటనే, వారు లాభాలను పొందే ఉద్దేశంతో, కత్తరవలే అడే నాలుకలతో మీతో బడాయాలు చెప్పుకుంటారు. అలాంటి వారు ఏ మాత్రం విశ్వసించలేదు. కావున, అల్లాహ్ వారి కర్మలను నిరర్థకం చేశాడు. మరియు ఇది అల్లాహ్‌కు ఎంతో సులభం.

20. దాడి చేసిన వర్గాలు ఇంకా వెళ్ళిపోలేదు అనే వారు భావిస్తున్నారు. ఒకవేళ ఆ వర్గాలు తిరిగి మళ్ళీ దాడిచేస్తే! ఎడారివాసు(బద్ధూ)లతో¹ కలిసి నిపసించి, అక్కడి సుండి మీ వృత్తాంతాలను తెలుసుకుంటే బాగుండేది కదా! అని అనుకుంటారు. ఒకవేళ వారు మీతోపాటు ఉన్నా చాలా తక్కువగా యుధ్ధంలో పాల్గొని ఉండేవారు.

21. వాస్తవానికి, అల్లాహ్ యొక్క సందేశహరునిలో మీకు ఒక ఉత్తమమైన ఆదర్శం ఉంది; వారి కొరకు ఎవరైతే అల్లాహ్ మరియు అంతమదినాన్ని ఆశిస్తారో మరియు అల్లాహ్‌ను అత్యుధికంగా స్మృతిస్తారో!

أَشَحَّةً عَلَيْكُمْ فِإِذَا جَاءَ الْمُنْفُ
رَأَيْتُهُمْ يَنْظَرُونَ إِلَيْكَ تَدْوُرُ أَعْيُنُهُمْ
كَالَّذِي يُغْشَى عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَإِذَا
ذَهَبَ الْمُنْفُ سَلَفُوكُمْ بِأَسْبَنَةٍ
حِدَادٌ أَشَحَّةً عَلَى الْخَيْرِ أَوْ لِئَكَ
لَمْ يُؤْمِنُوا فَأَحْبَطَ اللَّهُ أَعْمَلَهُمْ
وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا

يَحْسِبُونَ الْأَحْرَابَ لَمْ يَدْهَبُوا وَلَنْ
يَأْتِ الْأَحْرَابُ يَوْمًا لَوْ أَنَّهُمْ
بَادُونَ فِي الْأَعْرَابِ يَسْتَوْنَ
عَنْ أَبْنَائِكُمْ وَلَوْ كَانُوا فِيكُمْ
مَا قَنَلُوا إِلَّا قَلِيلًا

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ
أَسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَنْ كَانَ يَرْجُو اللَّهَ
وَالْيَوْمَ الْآخِرُ وَذَرَ اللَّهَ كَثِيرًا

1. ఈ పదానికి ఇంకా చూడండి, 9:90, 97, 98, 99, 101, 120, 48:11, 16, 49:14.

22. మరియు విశ్వాసులు, దాడిచేసిన పద్మాలవారిని చూసినపుడు ఇలా పలికారు: “అల్లాహో మరియు ఆయన సందేశపారుడు సత్యం పలికారు.” ఇది వారి విశ్వాసాన్ని మరియు అల్లాహో పట్ల వారి విధేయతను మరింత అధికమే చేసింది.

23. విశ్వాసులలో అల్లాహోకు తాము చేసిన ఒప్పుందం నిజంచేసి చూపిన వారు కూడా ఉన్నారు. వారిలో కొందరు తమ శపథాన్ని పూర్తిచేసుకున్న వారున్నారు, మరికొందరు దానిని పూర్తిచేసుకోవటానికి నిరీక్షిస్తున్నారు. మరియు వారు తమ వైఫారిని ఏ మాత్రం మార్పుకోలేదు.

24. అల్లాహో, సత్యవంతులకు వారి సత్యానికి ప్రతిఫలం నోసంగటానికి మరియు కపటవిశ్వాసులకు తాను కోరితే శిక్క విధించటానికి లేదా వారి పశ్చాత్తాపాన్ని స్వీకరించటానికి ఇలా చేశాడు.^١ నిశ్చయంగా, అల్లాహో క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

25. మరియు అల్లాహో అవిశ్వాసులను వారి క్రోధావేశంతోనే - వారికెలాంటి మేలు లభింపజేయకుండా - వెనుకకు మరలించాడు. యుద్ధరంగంలో విశ్వాసులకు అల్లాహోయే (సహాయకునిగా) మిగిలాడు. వాస్తువంగా అల్లాహో మహా బలవంతుడు. సర్వ శక్తిమంతుడు.

وَلَمَّا رَأَهُوا الْمُؤْمِنَاتِ الْأَخْرَابَ قَالُوا
هَذَا مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ، وَصَدَقَ
اللَّهُ وَرَسُولُهُ، وَمَا زَادُهُمْ إِلَّا
إِيمَانًا وَتَسْلِيمًا

٢٢

مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا
عَهْدُوا اللَّهُ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَنْ
قَضَى نَحْبَهُ، وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْظُرُ وَمَا
بَدَلُوا تَبْدِيلًا

لِيَعْجِزِي اللَّهُ الصَّدِيقِينَ
بِصِدْقِهِمْ وَيَعِذِّبَ الْمُنَفِّقِينَ
إِنْ شَاءَ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ
كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا

وَرَدَ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِعَيْظِهِمْ
لَمْ يَنَالُوا خَيْرًا وَكَفَى اللَّهُ
الْمُؤْمِنَاتِ الْقِتَالَ وَكَانَ اللَّهُ
قَوِيًّا عَزِيزًا

26. మరియు గ్రంథప్రజలలో నుండి
వారికి (అవిశ్వాసులకు యుద్ధంలో)
తోడ్చుడిన వారిని ఆయన (అల్లాహు) వారి
కోటులనుండి క్రిందికి తీసుకుపచ్చాడు.
మరియు వారి హృదయాలలో భీతిని
ప్రవేశింపజేశాడు. వారిలో కొందరిని మీరు
చంపుతున్నారు మరికొందరిని ఖైదీలుగా
చేసుకుంటున్నారు.

27. మరియు అయిన (అల్లాహ్) వారి భూమికి, వారి ఇండ్రకు మరియు వారి ఆస్తులకు మిమ్మల్ని వారసులుగా చేశాడు. మరియు మీరు ఎన్నడూ అడుగుమోపని భూమికి గూడా (మిమ్మల్ని వారసులుగా చేశాడు).² మరియు వాస్తవంగా అల్లాహ్ ప్రతిది చేయగల సమర్థు.

28. ఉ ప్రవక్తా! నీవు నీ భార్యలతో ఇలా అను: ‘బకవేళ మీరు ప్రాపంచిక జీవితాన్ని మరియు దాని శోభను కోరుతున్నట్టుతే, రండి నేను మీకు తప్పక జీవనసామాగ్రి నిచ్చి, మిమ్మల్ని మంచి పద్ధతిలో నిడిచిపెడతాను.³

وَأَنْزَلَ اللَّذِينَ ظَاهِرُوهُم مِّنْ أَهْلِ
الْكِتَابِ مِنْ صَيَا صِيهِمْ وَقَدَفَ
فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ فَرِيقًا
تَقْتُلُونَ وَتَأْسِرُونَ فَرِيقًا

وَأَوْرَثْكُمْ أَرْضَهُمْ وَدِيْرَهُمْ
وَأَمْوَالَهُمْ وَأَرْضًا لَمْ تَطْعُوهَا وَكَانَ
اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا

يَكْتُبُهَا النَّبِيُّ قُلْ لِأَرْوَاحِكَ إِنْ كُتُبْنَ
ثُرِدَنَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَرَبِّنَتَهَا
فَعَالَيْنَ أَمْتَعْكُنَ وَاسْرِحْكُنَ

سَرَاحًا جَمِيلًا

1. అంతే యూదులైన బనూ-ఖ్రూరై-జా తెగవారు. వారు మొదట శత్రువులకు సహాయపడమని మధ్యేనా ముస్లింలతో ఒప్పందం చేసుకుంటారు. కానీ మధ్యేనా సగరం నుండి వెదలగొట్టబడిన బనూ-న్దీర్ తెగవారి మాటలు ఏని, తమ ఒడంబడికను త్రణించి శత్రువులకు సహాయపడటానికి పూనుకుంటారు. అందుకే శత్రువులు పారిపోయింది చూసి వారు తమ కోటులలో దాక్కుంటారు. ముస్లింలు వారిని 25 రోజులు ముట్టడించి ఉంచుతారు. చివరకు వారు - తమ విశ్వాసఫూతానికి - శిక్షకు గురి అపుతారు.
 2. కొందరు వ్యాఖ్యాతలు ఇది 6వ హాజ్రేలో జరిగిన ల్యూబర్ విజయమని అభిప్రాయపడ్డారు. మరి కొందరు రోమ్ మరియు ప్రాయాల విజయాలని! (ఫంక్షన్ అల్-బుదీర్).
 3. ఈ విజయాల వల్ల ముస్లింలకు ధన సంపత్తులు దొరకడం వల్ల, వారు మొదటి కంటే ఎంతో అధికంగా సుఖించుటమేన జీవితంగడుపసాగారు. ఇది చూసి దేవపవక్ భార్యలు

29. “కాని ఒకవేళ మీరు అల్లాహోను
 మరియు ఆయన సందేశపూరుణ్ణి
 మరియు పరలోక గృహాన్ని
 కోరుతున్నట్టుతే, నిశ్చయంగా అల్లాహో
 మీలో సజ్జనులైన వారికి గొప్పి
 ప్రతిఫలాన్ని సిద్ధపరచి ఉంచాడు.”

وَلِنَكُنْنَ تُرْدَنَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ
وَالْمَدَارُ الْآخِرَةُ فَإِنَّ اللَّهَ أَعْدَ
لِلْمُحْسِنَاتِ مِنْ كُنْ أَجْرًا عَظِيمًا

30. ఉ ప్రవక్త స్తులారా! మీలో
ఎవరైనా స్వష్టింగా అనుచితమైన
పనికి పొల్పుడితే అమెకు రట్టింపు శిక్ష
విధించబడుతుంది.¹ మరియు
వాస్తవంగా, ఇది అల్లాహుకు ఎంతో
సులభం.

يَنْسَاءُ الْتَّيِّنَ مَنْ يَأْتِ مِنْكُنَّ
 يُفَخَّشَةٌ مُبِينَةٌ يُصَدَّقَ لَهَا
 الْعَذَابُ ضَعْفَيْنِ وَكَانَ ذَلِكَ
 عَلَى اللَّهِ سَبِيرًا

(ర'ద'. అస్తుమ్) కూడా ఆ సంపదలను తమకొరకు కోరారు. దానికి జాబుగా ఈ అయిత్త అవశరింపబేయబడింది. దీనితో అర్థమయ్యేదేమిటంటే, ఎన్నో సంపత్తులు ముస్తింలకు దొరికినా, దైవప్రవక్త (సుఅను) తన స్వంత వినియోగం కొరకు మొదటి పలనే అతి తక్కువ జీవనోపాధిని ఉంచుకునే వారు. అంతా ముస్తింలకు పంచేవారు. దీని తరువాత ఉమ్మాహాతుల్ మూలినీన్ (ర'ద'. అస్తుమ్)లు తమ పట్టు పదలుకొన్నారు. ఆ కాలంలో దైవప్రవక్త (సుఅను) వివాహబంధంలో తీమ్మిడి మంది భార్య (ర'ద'. అస్తుమ్)లు ఉన్నారు. ఐదుగురు ఖుర్రములు 'అయిప్పే', 'హాఫ్పే', ఉమ్ము-హబీబా, సౌదా, మరియు ఉమ్ము సల్మా (ర'ద'. అస్తుమ్) మరియు నలుగురు ఇతరులు: 'సఫియా', మెమూనా, 'జెనబ్ మరియు జూవేరియా (ర'ద'. అస్తుమ్).

1. అల్ఫా-'హిషవ్' అంటే ఖుర్తన్లో 'జిన్' అంటే వ్యధిచారం, అనే అర్థంలో వాడబడింది. అల్- లేకుండా ఫా-'హిషవ్' అని ఉంటే - ఇక్కడ ఉన్నట్లు - సభ్యతలేని పని, లేక అనుచితమైన పని అనే అర్థంలో వాడబడింది. పెద్దవారు చేసే చిన్నతప్పు కూడా పెరుదే. కాబట్టి వారికి రెండింతలు శిక్ష ఉందని బోధింపబడింది.

31. (*) మరియు మీలో ఏ స్త్రీ అయితే అల్లాహ్‌కు మరియు ఆయన సందేశపారునికి విధియులై ఉండి సత్కార్యాలు చేస్తుందో, ఆమెకు మేము రెట్లీంపు ప్రతిఫలమిన్నాము మరియు ఆమె కొరకు గౌరవప్రదమైన జీవనోపాధిని సిద్ధపరచి ఉంచాము.

32. ఓ ప్రవక్త భార్యలారా! మీరు సాధారణ స్త్రీల వంటివారు కారు. మీరు దైవభీతి గలవారైతే మీరు మెత్తని స్వారంతో మాట్లాడకండి. ఎందుకంటే! దానితో తన హృదయంలో రోగమునువానికి దురుప్యాపుట్టపచ్చ. కావున మీరు స్వప్తంగా, సూటిగానే మాట్లాడకండి.

33. మరియు మీ ఇండ్లలోనే ఉండండి మరియు పూర్వుపు అజ్ఞానకాలంలో అలంకరణను ప్రదర్శిస్తూ తిరిగినట్లు తిరగకండి.² మరియు నమ్మాజ్ స్థాపించండి మరియు విధిదానం (జకాత్) ఇవ్వండి మరియు అల్లాహ్‌కు ఆయన సందేశపారునికి విధియులై ఉండండి. (ఓ ప్రవక్త) గృహపాణులారా!³ నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మీ నుండి మాలిన్యాన్ని తొలగించి, మిమ్మల్ని పరిషుధులుగా చేయగోరుతున్నాడు.

وَمَنْ يَقْتَنْتْ مِنْكُنَ لِلَّهِ وَرَسُولِهِ
وَعَمَلَ صَدِيقًا نُوتَهَا أَجْرَهَا مَرَّاتٍ
وَاعْتَدَنَا لَهَا رِزْقًا كَرِيمًا

يَنْسَاءَ الَّتِي لَسْنَ كَلَمَدِ مِنَ
السَّائِلَ إِنْ أَقْبَيْتَ فَلَا تَخْضَعْنَ
بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعُ الَّذِي فِي قَلِيلِهِ
مَرَضٌ وَقَلْنَ قَوْلًا مَعْرُوفًا

وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَ وَلَا تَبْرَجْنَ
تَبْرَجْ الْجَاهِلِيَّةَ الْأُولَى وَأَقْمَنَ
الصَّلَوةَ وَأَتَيْتَ الْزَكْوَةَ
وَأَطْعَمْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِنَّمَا يُرِيدُ
اللَّهُ لِيَذْهِبَ عَنْكُمُ الْرِّجْسَ
أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطْهِرُكُمْ تَطْهِيرًا

1. చూడండి, 8:4.

2. చూడండి, 5:50.

3. అప్పాల్ -బైత్, శబ్దానికి ఈవిధంగా అర్థాలు ఇవ్వబడ్డాయి. ఈ ఆయత్లో ఖుర్జన్, దైవప్రవక్త ('సుఅను') సతీమణు (ర'ది.'అఫ్సుమ్)లనే సంబోధిస్తోంది. ఖుర్జన్లో ఇతరచోట్లలో కూడా భార్యలను అప్పాల్ -బైత్ అని, సంబోధించబడింది. ఉదాహరణకు 11:73. కొందరు 'అతీ, ధాతిమా, 'హాసన్ మరియు 'హుసైన్ (ర'ది.'అఫ్సుమ్)లను మాత్రమే అప్పాల్ -బైత్గా భావిస్తున్నారు. వాస్తవమేమిటంటే, దైవప్రవక్త సతీమణులూ (ర'ది.'అఫ్సుమ్), దైవప్రవక్త ('సుఅను') సంతానం (ర'ది.'అఫ్సుమ్) మరియు ఈ నలుగురూ (ర'ది.'అఫ్సుమ్), అందరూ అప్పాల్ -బైత్ వారే! (ఫంక్షన్ అల్-బాదీర్, పొకానీ).

34. మరియు మీ ఇండ్లలో వినిపించబడే అల్లాహ్ ఆయతులను మరియు జ్ఞాన విషయా (హదీన్)లను స్వరిస్తూ ఉండండి. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ అత్యంత సూక్ష్మగ్రాహి, సర్వం తెలిసినవాడు.¹

35. నిశ్చయంగా, ముస్లిం (అల్లాహ్ కు విధేయతైన) పురుషులు మరియు ముస్లిం స్త్రీలు; విశ్వాసులైన (ము'మిన్) పురుషులు మరియు విశ్వాసులైన (ము'మిన్) స్త్రీలు; భక్తిపరులైన పురుషులు మరియు భక్తిపరులైన స్త్రీలు; సత్యవంతులైన పురుషులు మరియు సత్యవంతులైన స్త్రీలు; ఓర్నగల పురుషులు మరియు ఓర్నగల స్త్రీలు; వినముతగల పురుషులు మరియు వినముతగల స్త్రీలు; దానశీలురైన పురుషులు మరియు దానశీలురైన స్త్రీలు; ఉపవాసాలు² ఉండే పురుషులు మరియు ఉపవాసాలు ఉండే స్త్రీలు; తమ మర్మంగాలను కాపాడుకునే పురుషులు మరియు (తమ మర్మంగాలను) కాపాడుకునే స్త్రీలు;³ మరియు అల్లాహ్ ను అత్యధికంగా స్వరించే పురుషులు మరియు అత్యధికంగా స్వరించే స్త్రీలు; ఇలాంటి వారి కొరకు అల్లాహ్ క్షమాభిక్ష మరియు గొప్ప ప్రతిఫలాన్ని సిద్ధపరచి ఉంచాడు.

وَذَكَرَ مَا يُتَّلَقَ فِي

بِيُوتٍ كُثُرَ مِنْ أَيَّتِ اللَّهِ

وَالْحِكْمَةُ إِنَّ اللَّهَ كَانَ لطِيفًا

خَيْرًا

إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ

وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَنِينِ

وَالْقَنِينَ وَالصَّدِيقِينَ

وَالصَّدِيقَاتِ وَالصَّدِيقِينَ

وَالصَّدِيرَاتِ وَالخَشِعِينَ

وَالخَشِعَاتِ وَالْمُتَصَدِّقِينَ

وَالْمُتَصَدِّقَاتِ وَالصَّانِيمِينَ

وَالصَّانِيمَاتِ وَالْحَفِظِينَ

فُرُوجُهُمْ وَالْحَفِظَاتِ

وَالذَّكَرِينَ اللَّهُ كَثِيرًا

وَالذَّكَرَاتِ أَعَدَ اللَّهُ لَهُمْ

مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا

1. చూడండి, 6:103.

2. సౌమున్: కేవలం ఆహార పానీయాలే గాక ఇతర చెడువిషయాల నుండి కూడా దూరంగా ఉండటం. ఇంకా చూడండి, 19:26 అక్కడ ఈ శబ్దం మాట్లాడకుండా ఉండటాన్ని సూచిస్తుంది.

3. చూడండి, 24:30.

36. మరియు అల్లాహో మరియు ఆయన సందేశపారుడు, ఒక విషయంలో నిర్దయం తీసుకున్నప్పుడు, విశ్వసించిన పురుషునికి గానీ లేక విశ్వసించిన స్త్రీకి గానీ ఆ విషయంలో మరొక నిర్దయం తీసుకునే హక్కులేదు.¹ మరియు ఎవడైతే అల్లాహో మరియు ఆయన సందేశపారునికి అవిధేయుడుతాడో, వాస్తవంగా అతడు స్వప్రముఖ మార్గభ్రష్టుంలో పడి ఉన్నట్టే!

37. మరియు (ఓ ప్రవక్తా జ్ఞావకం చేసుకో!) అల్లాహ్ అనుగ్రహించిన మరియు నీవు అనుగ్రహించిన వ్యక్తితో (ఓజెడ్ చిన్-షారిసాతో) నీవు:² “నీ

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةً إِذَا
فَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونُ لَهُمْ
الْجَيْرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ
وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُّبِينًا

وَإِذْ تَقُولُ لِلَّذِي أَعْمَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ
وَأَنْعَمْتَ عَلَيْهِ أَمْسِكَ عَلَيْكَ
زَوْجَكَ وَأَنْقَلَ اللَّهَ وَخَفَى فِي

- ఈ అయత్త దైవప్రపక్త ('సుఅసు') మరియు 'జైనబ్చ' (ర. 'అష్టా)ల వివాహం గురించి అవతరింపజేయబడింది.
 - ముహామ్మద్ ('సుఅసు') ప్రపక్తగా ఎన్నుకోబడక ముందు 'ఖదీజహ్వా' (ర. 'అష్టా) అతనికి ('సుఅసు') ఒక బాణిసను కానుకగా ఇస్తారు. అతని పేరు 'జైద్ బిన్-హారిసా'. అతడు ఉత్తర అరేబియాకు చెందిన బనూ-కల్పు తెగకు చెందిన 'అరబ్బు'. అతడు (ర.ది.అ.) చిన్నతనంలోనే తెగల మధ్య జరిగే యుద్ధాలలో బండాయిన్య అమ్మివేయబడతారు. అతనిని (ర.ది.అ.), 'ఖదీజహ్వా' (ర. 'అష్టా) కొని, తరువాత దైవప్రపక్త ('సుఅసు')కు ఇస్తారు. దైవప్రపక్త ('సుఅసు') అతనికి స్వేచ్ఛనిస్తారు. ఆ తరువాత అతనిని తమ దత్తుకుమారునిగా చేసుకుంటారు. దైవప్రపక్త ('సుఅసు')పై వీహా అవతరించిన తరువాత మొట్టమొదట ఇస్తాం స్వీకరించిన వారిలో ఇతను (ర.ది.అ.) కూడా ఒకరు. అతని (ర.ది.అ.) వివాహం దైవప్రపక్త ('సుఅసు') తన మేనత్తు కుమార్తె 'జైనబ్చ' బింతె-జెహాష్ (ర. 'అష్టా)తో చేయిస్తారు. కానీ మొదటి నుండియే ఆమె (ర. 'అష్టా)కు ఈ వివాహం నచ్చదు. వారి మధ్య మొదటి రోజు నుండియే కలహాలు ప్రారంభమవుతాయి. 'జైద్' (ర.ది.అ.) కూడా తన మొదటి భార్య - స్వేచ్ఛ ఇవ్వబడిన బాణిస - ఉమ్మి అయిమన్ (ర. 'అష్టా), అతని కుమారుడు ఉసామహ్వా (ర.ది.అ.) యొక్క తల్లితో సంతోషంగా కాలం గడుపుతూ ఉంటారు. 'జైద్ బిన్-హారిసహ్వా' మరియు 'జైనబ్చ' బింతె-జెహాష్ (ర.ది.అష్టము)ల మధ్య ఎల్లపుడూ కలహాలు జరుగుతూ ఉంటాయి. దానితో 'జైద్' (ర.ది.అ.) 5వ హిస్టేలో 'జైనబ్చ' బింతె-జెహాష్ (ర. 'అష్టా)కు విదాకులు ఇస్తారు. తరువాత దైవప్రపక్త ('సుఅసు') అల్లాహ్వా (సు.తా.), ఆళ్ళ ప్రకారం ఆమె (ర. 'అష్టా)తో వివాహం చేసుకుంటారు. దత్తుపుత్రుడు ఏ మాత్రం స్వయంతపుత్రుడు కాజాలడు. కావున అతడు విడిచిన స్త్రీతో వివాహం చేసుకోవచ్చు అనే విషయం కూడా దీనితో సుప్రమమవుతుంది.

భార్యను ఉంచుకో (విడిచిపెట్టకు) మరియు అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగిఉండు.” అని అన్నప్పుడు; నీవు అల్లాహ్ బయటపెట్టదలచిన విషయాన్ని, నీ మనస్సులో దాచి ఉంచావు. నీవు ప్రజలకు భయపడ్డావు, వాస్తవానికి నీవు అల్లాహ్కు భయపడుటమే చాల ఉత్తమమైనది. ’జైద్, ఆమెతో తన సంబంధాన్ని తన ఇచ్చానుసారంగా త్రైంపుకున్న తరువాతనే, మేము ఆమె వివాహం నీతో జరిపించాము. విశ్వాసులకు తమ దత్తపుత్రుల భార్యలతో పెండి చేసుకోవటంలో - వారు తమ భార్యల నుండి తమ ఇష్టానుసారంగా తమ సంబంధం త్రైంపుకొన్నప్పుడు - ఏ విధమైన దోషంలేదు. వాస్తవానికి అల్లాహ్ ఆదేశం తప్పక అమలులోకి రావలసిందే!

38. అల్లాహ్ తన కొరకు ధర్మపమ్ముతం చేసిన దానిని ప్రవక్త పూర్తిచేస్తే అతనిపై ఎలాంటి నిందలేదు, ఇంతకు పూర్యం గతించిన వారి విషయంలో కూడ అల్లాహ్ సంప్రదాయం ఇదే. మరియు అల్లాహ్ ఆజ్ఞ, నిర్దేశింపబడిన (తిరుగులేని) శాసనం;

39. వారికి, ఎవరైతే అల్లాహ్ సందేశాలను అందజేస్తారో మరియు కేవలం ఆయనకే భయపడతారో మరియు అల్లాహ్ తప్ప మర్వ్యరికీ భయపడరో! మరియు లెక్క తీసుకోవటానికి కేవలం అల్లాహ్యే చాలు!

نَسِيْكَ مَا أَلَّهُ مُبْدِيهٌ
وَتَخَشِيَ النَّاسَ وَاللهُ أَحَقُّ أَنْ
تَخَشِيَهُ فَلَمَّا فَضَى زَيْدٌ مِّنْهَا
وَطَرَأَ رَوْحَنَكَاهَا لِكَ لَا
يَكُونَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ حَرْجٌ فِي
أَزْوَاجٍ أَدْعِيَاهُمْ إِذَا قَضَوْا
مِنْهُنَّ وَطَرَأَ وَكَانَ أَمْرُ اللهِ
مَقْعُولًا

٣٧

مَا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ فِيمَا
فَرَضَ اللَّهُ لَهُ سُنْنَةً اللَّهِ فِي الدِّينِ
خَلَوْا مِنْ قَبْلٍ وَكَانَ أَمْرُ اللهِ قَدْرًا

٣٨

الَّذِينَ يُلْعَبُونَ رِسَالَتِ اللهِ
وَيَخْشَوْنَهُ وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا

اللهُ وَكَفَى بِاللهِ حَسِيبًا

٣٩

40. (ఒ) మూనవులారా!)
 ము'హమ్మద్ మీ పురుషులో
 ఎవ్వడికీ తండ్రి కాదు.¹ కాని అతను
 అల్లాహ్ యొక్క సందేశహరుడు
 మరియు ప్రవక్తలలో చివరివాడు.²
 మరియు వాస్తవానికి అల్లాహ్ యే
 ప్రతివిషయపు జ్ఞానం గలవాడు.

41. ఒ విశ్వాసులారా! అల్లాహ్ ను
 (ఎకాగ్రచిత్తంతో) అత్యధికంగా
 స్వరించండి.

42. మరియు ఉదయం మరియు
 సాయంత్రం ఆయన పవిత్రతను
 కొనియాడుతూ ఉండండి.

مَا كَانَ مُحَمَّدًا أَبَا أَحَدٍ مِّنْ
 رِّجَالِكُمْ وَلِكُنَّ رَسُولَ اللَّهِ
 وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ
 شَيْءٍ عَلَيْهِمَا

٤٠

يَأَيُّهَا الَّذِينَ إِمَّا نُؤْمِنُوا أَذْكُرُوْا اللَّهَ
 ذَكْرًا كَثِيرًا

٤١

1. అంటే అతను ('సు'అస), 'జైద్ బిన్-పోరిసా (ర.'ది.'అ.) యొక్క తండ్రి కారు. మరియు ఏ ఇతర పురుషుని తండ్రి కూడా కారు. ప్రతివాడు తన నిజతండ్రి పేరుతోనే పిలువబడాలి. దైవప్రవక్త ('సు'అస)కు 'బుద్జిహ్ వ్యాపార్' సుండి ముగ్గురు కుమారులు: భాసిమ్, 'తయ్యబ్ మరియు' 'తాహిర్'. మారియా భాబియా (ర. 'అఫ్ఫా') సుండి ఇబ్రాహిమ్. వారంతా బాల్యపథలోనే మరణించారు, (ఇబ్ను-కసీ'ర, ము'హమ్మద్ జానాగధి). కొందరు వ్యౌభ్యతలు 'బుద్జిహ్' (ర. 'అఫ్ఫా')కు ఇద్దరు కుమారులే అని అంటారు: భాసిమ్ మరియు అబ్బుల్లాహ్. 'తయ్యబ్', 'తాహిర్' అనేవి అబ్బుల్లాహ్ యొక్క మారు పేర్లు అని వారంటారు.

2. 'బుతమున్': అంటే ముద్ర. ముద్రవేయటం చివరిపని, కావున దైవప్రవక్త ము'హమ్మద్ ('సు'అస) తరువాత ఇక ఏ ప్రవక్త కూడా రాదు. కాబట్టి అతను ప్రవక్తల ముద్ర (చివరివాడు), అని సంబోధించబడ్డారు. కావున అతని తరువాత తనను తాను ప్రవక్తగా పరిగణించేవాడు, అసత్యడూ, దజ్జాల్ మాత్రమే! చివరికాలంలో దైవప్రవక్త 'కుసా' ('అ.స.') తీరిగివస్తారు. కానీ అతను ప్రవక్తగా గాక ము'హమ్మద్ ('సు'అస) యొక్క ఉమ్ముతి(అనుపరువి)గా వస్తారు. ఇదంతా సు'హీ 'హదీసులలో ఉంది. చాలా మంది ధర్మవేత్తల అభిప్రాయం ఇదే! అతను ('సు'అస) చివరి ప్రవక్త కాబట్టి సమస్తలోకాలకు ప్రవక్తగా పంపబడ్డారు. చూడండి, 21:107.

43. అయన మీటై ఆశీర్వదాలు (^{సులాత్}) పంపుతూ ఉంటాడు మరియు అయన దూతలు మిమ్మల్ని అంధకారం నుండి వెలుగులోకి తీసుకురావటానికి (ఆయనను ప్రార్థిస్తూ ఉంటారు). మరియు అయన విశ్వాసుల పట్ల అపార కరుణాప్రదాత.

44. వారు ఆయనను కలుసుకునే రోజున వారికి: “మీకు శాంతి కలుగుగాక (^{సులాం})!” అనే అభినందనలతో స్వాగతం లభిస్తుంది.¹ మరియు ఆయన వారి కొరకు గౌరవప్రదమైన ప్రతిఫలం సిద్ధపరచి ఉంచాడు.

45. ఓ ప్రవక్తా! నిశ్చయంగా మేము, నిన్న సాక్షిగా, శుభవార్త అందజేసేవానిగా మరియు హాచ్చరిక చేసేవానిగా పంపాము!

46. మరియు ఆయన అనుమతితో, అల్లాహ్ వైపునకు పిలిచేవానిగా మరియు ప్రకాశించే దీపంగానూ (చేసి పంపాము)!

47. మరియు నిశ్చయంగా, వారి మీద అల్లాహ్ యెముక్క గొప్ప అనుగ్రహం ఉందనే శుభవార్తను విశ్వాసులకు ఇవ్వు.

48. మరియు నీవు సత్యతిరస్కారుల మరియు కపటవిశ్వాసుల మాటలకు లోబడకు మరియు వారి వేధింపులను లక్ష్యించుకు మరియు కేవలం అల్లాహ్ నే నమ్ముకో. మరియు కార్యకర్తగా కేవలం అల్లాహ్ యే చాలు!

هُوَ الَّذِي يُصَلِّي عَلَيْكُمْ

وَمَا لَكُمْ بِكُثْرَةٍ لِئَذْنِ رَبِّكُمْ مِنْ

الظُّلْمُمَتِ إِلَى النُّورِ وَكَانَ

بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا

تَحِيَّتْهُمْ يَوْمٌ يَلْقَوْنَهُ سَلَامٌ وَأَعْدَدَ

لَهُمْ أَجْرًا كَرِيمًا

يَأَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ

شَهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا

وَدَاعِيًّا إِلَى اللَّهِ بِإِذْنِهِ وَسَرَاجًا

مُنِيرًا

وَشَرِّ المُؤْمِنِينَ بِأَنَّ لَهُمْ مِنْ

اللَّهِ فَضْلًا كَيْرًا

وَلَا نُطْعِمُ الْكَفَرِينَ وَالْمُنَفِّقِينَ

وَدَعْ أَذَلَّهُمْ وَتَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ

وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا

1. స్వర్గవాసులు లేక దైవదూతలు దానిలోకి వచ్చేవారికి ఈ విధంగా స్వాగతం చేస్తారు.

49. ఓ విశ్వాసులూరా! మీరు
 విశ్వాసినులైన స్తోలను వివహమాడి,
 తరువాత - మీరు వారిని తాకక పూర్వుమే -
 వారికి విడాకులిచ్చినట్టయితే, మీ కొరకు
 వేచిపుండే వ్యవధి ('ఇద్దత్త') పూర్తిచేయమని
 అడిగే హక్కు మీకు వారిపై లేదు.¹ కనుక
 వారికి పారితోషికం ఇచ్చి, మంచితనంతో
 వారిని సాగనంపండి.²

50. ఉ ప్రవక్త! నిశ్చయంగా, మేము
నీకు: నీవు మహో చెల్లించిన నీ
భార్యలను³ మరియు అల్లాహో
ప్రసాదించిన (బానిస) స్త్రీల నుండి నీ
ఆధీనంలోకి వచ్చిన వారిని (స్త్రీలను)⁴

يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا نَكَحْتُم
الْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ طَلَقْتُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ
أَنْ تَمْسُوْهُنَّ فَمَا لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ
عِدَّةٍ تَعْدُونَهَا فَمَيْتُوْهُنَّ
وَسَرِّحُوهُنَّ سَرِّاحًا جَمِيلًا
يَأَيُّهَا النِّئَى إِنَّا أَحَلَّنَا لَكَ
أَزْوَاجَكُمُ الَّتِي ءَاتَيْتَ أُجُورَهُنَّ
وَمَا مَلَكَتْ يَمْسِكُ مِمَّا أَفَاءَ اللَّهُ

1. వివాహం తరువాత స్త్రీతో సంభోగించి ఉంటే ఆమె వేచిఉండే గదువు (ఇధ్యత్త) మూడు రుతుస్నావాలు. చూడండి, 2:228. కానీ వివాహం తరువాత సంభోగించక ముందే విడాకులిస్తే ఆమె వేచిఉండక వెంటనే, మరొకనితో వివాహం చేసుకోవచ్చు. ఒకవేళ సంభోగం జరుగకముందే భర్త చనిపోతే ఇధ్యత్త నాలుగు నెలల మీద పది రోజులు, (ఫుట్ అల్బార్, ఇబ్రూ-కనీర్). నికాహ్ జరిగిన తరువాతనే 'తలాభ్, ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉంటుంది. నికాహ్ యే కాకుంటే 'తలాభ్ ఇవ్వవలసిన అవసరం ఎక్కడ ఉంటుంది! "లా'తలాభ్ ఖబ్ల నికాహ్." (ఇబ్రూ-మాజా): "లా 'తలాభ్ లి ఇచ్చి అదమ్ ఫీమూ లా యుమ్లికు." (అబూ-దావూద్, తిర్కుబీ మరియు అ'-హూద్-2/189) అంటే పెండ్రి (నికాహ్) కానీదే 'తలాభ్ విషయమే రాదు.
 2. అంటే వారి మహ్మా నిర్ణయించబడి ఉంటే సగం ఇవ్వండి. లేకపోతే మీకు తోచినది ఇచ్చి మంచివిధంగా సాగనంపండి.
 3. దైవప్రవక్త ('సుఅను)కు కొన్ని ప్రత్యేకతలు ఇవ్వబడ్డాయి. ఉదాహరణకు అతని ('సుఅను)పై తప్పజ్జుద్ నమూ'జ్ విధిగా చేయబడింది. మరియు సదఖ్వొ (దానం) అతని ('సుఅను)పై హరాం చేయబడింది. ఇక్కడ ఎవరిక్కే అతను ('సుఅను) మహ్మా చెల్లించారో వారు అతనికి 'హాలాల్ గావించబడ్డారు. వారికి మహ్మా ఇంత అని నియమించబడలేదు. ఉదాహరణకు: 'సఫియా మరియు జావేరియా (రుది. అష్ఫుమ్)ల మహ్మా. ఇతరులందరికీ దైవప్రవక్త ('సుఅను) మహ్మా నగదు చెల్లించారు. కేవలం ఉమ్మె 'హాబీబా (రు. అఫ్ఫా) మహ్మా నష్టాష్టి (రుది. అ.అష్ఫుమ్) చెల్లించారు.
 4. జావేరియా మరియు చివరిభార్య 'సఫియా(రుది. అష్ఫుమ్)లను ఇధ్యరిని అతను ('సుఅను) వారి స్నేచ్ఛనే మహ్మాగ్రపసాదించి వివాహమాడారు. రెపోనా మరియు మారియాభిభిత్తియా(రుది. అష్ఫుమ్)లు బానిసలుగానే ఉన్నారు. (ముహుమ్ముద్ జూనాగధి).

మరియు నీతోపాటు వలస వచ్చిన నీ పిన
 తండ్రి (తండ్రి సోదరుల) కుమారైలను
 మరియు నీ మేనత్తల (తండ్రి సోదరీ
 మణుల) కుమారైలను మరియు నీ మేన
 మామల (తల్లి సోదరుల) కుమారైలను
 మరియు నీ పినతల్లుల (తల్లి సోదరీ
 మణుల) కుమారైలను మరియు తనను
 తాను ప్రవక్తకు సమర్పించుకున్న
 విశ్వాసిని అయిన స్త్రీని - ఒకవేళ ప్రవక్త
 ఆమెను వివాహం చేసుకోదలిస్తే ఇతర
 విశ్వాసుల కొరకు గాక ప్రత్యేకంగా నీ
 కొరకే - ధర్మసమృతం చేశాము.
 వాస్తవానికి వారి (ఇతర విశ్వాసుల) కొరకు
 వారి భార్యల విషయంలో మరియు వారి
 బానిసుల విషయంలో, మేము విధించిన
 పరిమితులు మాకు బాగా తెలుసు.¹
 ఇదంతా మేము నీకు ఏవిధమైన ఇబ్బంది
 కలుగకుండా ఉండాలని చేశాము.
 వాస్తవానికి అల్లాహ్ క్షమాశిలుడు, అపార
 కరుణాపదాత. (1/8)

51. * నీవు వారి(నీ భార్యల)లో నుండి, నీవు కోరిన ఆమెను నీ నుండి కొంతకాలం వేరుగా ఉంచపచ్చు. మరియు నీవు కోరిన ఆమెను నీతోపాటు ఉంచుకోవచ్చు. మరియు నీవు వేరుగా ఉంచిన వారిలో నుండి ఏ స్త్రీ నైనా నీవు తిరిగి పిలుచుకో గోరితే, నీపై ఎలాంటి దోషంలేదు. దీనితో వారి కళ్ళకు

1. ఇతర విశ్వాసులు ఒకేసారి నలుగురి కంటే ఎక్కువ మంది భార్యలను కలిగి ఉండరాదు. మరియు వారి నికా^హ కొరకు వలీ, సాత్పులు మరియు మహ్రో తప్పనిసరిగా ఉండాలి. ఈనాడు బానిసలు లేరు. ఎందుకంటే బానిసలు జఫోద్దలో పట్టబడిన వారు మాత్రమే. డబ్బిచ్చి బానిసను కొనడం ఇస్లాంలో హరామ్. చూడండి, 2:221, 4:3-4 మరియు 19:25.

عَلَيْكَ وَبَنَاتِ عَيْكَ وَبَنَاتِ
عَمَّيْكَ وَبَنَاتِ خَالِكَ وَبَنَاتِ
خَالِدِكَ الَّتِي هَاجَرَنَّ مَعَكَ
وَأُمَّرَةً مُؤْمِنَةً إِنْ وَهَبَتْ نَفْسَهَا
لِلَّتِي إِنْ أَرَادَتِ الَّتِي أَنْ يَسْتَكْحِمَ
خَالِصَةً لَكَ مِنْ دُونِ
الْمُؤْمِنِينَ قَدْ عِلِّمْنَا مَا فَرَضْنَا
عَلَيْهِمْ فِي أَزْوَاجِهِمْ وَمَا
مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ لِكَيْلًا
يَكُونُ عَلَيْكَ حَرْجٌ وَكَانَ اللَّهُ
غَفُورًا رَّحِيمًا

تُرْجِحُ مَنْ تَشَاءُ مِنْهُنَّ وَتُنْهَايُ
إِلَيْكَ مَنْ تَشَاءُ وَمَنْ أَبْغَيْتَ مِمْنَ
عَزَّلَتْ فَلَأَجْنَاحَ عَلَيْكَ ذَلِكَ
أَدْفَنَ أَنْ تَقْرَأَ عَيْنَهُنَّ وَلَا يَحْزَبَ

చల్లదనం కలుగుతుందని, వారు
దుఃఖపడరనీ నీవు వారికి ఏమి ఇచ్చినా,
వారు సంతోషపడతారని ఆశించవచ్చు!
వాస్తవానికి, మీ హృదయాలలో ఏముందో
అల్లాహ్‌పొకు తెలుసు. మరియు అల్లాహ్‌
సర్వజ్ఞాదు శాంతస్వభావము
(సహనశీలుడు).

52. ఏరు గాక, ఇతరస్తీలు నీకు
(వివాహమాడటానికి) ధర్మస్థుతం
కారు.² ఏరికి బదులుగా కూడా మరెవ్వురనీ
భార్యలుగా తీసుకునే అనుమతి కూడా
నీకు లేదు - వారి శాంతర్యం నీకు ఎంత
నచ్చినా - నీ అధీనంలో ఉన్న (బానిస)
స్తీలు తప్ప!³ వాస్తవానికి అల్లాహ్ ప్రతి
విషయాన్ని గమనిస్తున్నాడు.

53. ఓ విశ్వాసులారా! ప్రవక్త యొక్క
ఇండ్లలోకి అనుమతి లేకుండా
ప్రవేశించకండి. భోజనార్థం (పిలుపబడి
నపుడు) ఆహారం సిద్ధపరిచే సమయం
కొరకు వేచి ఉండకండి, కాని మీరు
పిలుపబడినపుడు తప్పకుండా వెళ్ళండి.
అయితే భోజనం చేసిన వెంటనే

وَيَرَضِينَ بِمَا إِنْتَ هُنَّ كُلُّهُنَّ
وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي قُلُوبِكُمْ وَكَانَ
اللَّهُ عَلَيْمًا حَلِيمًا

لَا يَحِلُّ لِكَ أَنْتَ لِلْنِسَاءِ مِنْ بَعْدِ وَلَآ أَنْ
تَبَدَّلَ بِهِنَّ مِنْ أَذْوَاجٍ وَلَوْ أَعْجَبَكَ
حُسْنُهُنَّ إِلَّا مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ وَكَانَ
اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ رَّقِيبًا

يَكَاهُهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا نَدْخُلُوا
بُيُوتَ النِّسَاءِ إِلَّا أَنْ يُؤْذَنَ لَكُمْ
إِلَى طَعَامٍ غَرَّ نَظَرِينَ إِنَّهُ وَلَدَكُنْ
إِذَا دُعِيْتُمْ فَادْخُلُوا فَإِذَا طَعَمْتُمْ
فَأَنْشِرُوا وَلَا مُسْتَغْسِلَنَ لِحَدِيثٍ

- ‘అయిప్పొ’ (ర.’అప్పొ) కథనం - దైవప్రవక్త (‘స’అసు) ఇలా ప్రార్థించే వారు: “ఓ అల్లాహ్! నేను నా మేరకు నా భార్యల మధ్య న్యాయంగా వ్యవహారిస్తున్నాను. ఇక నా వశంలో లేని దాని కొరకు నన్ను బాధ్యానిగా చేయకు! అది కేవలం నీ చేతిలో ఉంది.”⁴
అంటే హృదయంలో ఉన్న ప్రేమ, అది ఒక భార్యకంటే మరొక భార్య కొరకు అధికంగా ఉండవచ్చు! (ఇబ్రూ-హంబల్).
- అప్పుడు దైవప్రవక్త (‘స’అసు)కు తొమ్మిది మంది సతీమణులు (ర’ది. ‘అస్తుమ్) ఉండేవారు. ఐదుమంది భూర్భేషులు, ‘అయిప్పొ’, ‘హాఫ్సా’, ‘ఉమ్ము-’హాబీబా’, ‘సౌదా’, మరియు ‘ఉమ్ము-సల్మా’. నలుగురు ఇతరులు: ‘సఫియ్యా’, ‘మైమూనా’, ‘జైనబ్’ మరియు జావేరియా. అతను (‘స’అసు) ఆ తరువాత ఎవ్వరితోనూ వివాహమాడలేదు.
- బానిస స్తీల విషయంలో సంబ్యాపరిమితి లేదు. వారిని గురించి 4:3, 23:6 మరియు 70:30 లలో కూడా శాసనం ఉంది.

వెళ్ళిపొండి మరియు సాధారణ సంభాషణలో కాలక్షేపంచేస్తూ కూర్చోకండి. నిశ్చయంగా, దీని వలన ప్రవక్తకు కష్టం కలుగుతుంది; కానీ అతను మిమ్మల్ని (పొమ్మనటునికి) సంకోచిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ సత్యం చెప్పటానికి సంకోచించడు (సిగ్గుపడడు). మరియు మీరు ప్రవక్త భార్యలతో ఏదైనా అడగవలసి వచ్చినప్పుడు తెరచాటునుండి అడగండి. ఇది మీ హృదయాలను మరియు వారి హృదయాలను కూడా నిర్ఘలంగా ఉంచుతుంది. మరియు అల్లాహ్ సందేశపరునికి కష్టం కలిగించటం మీకు తగదు. మరియు అతని తరువాత అతని భార్యలతో మీరు ఎన్నటికీ వివాహం చేసుకోకండి. నిశ్చయంగా, ఇది అల్లాహ్ దృష్టిలో మహా అపరాధం.

54. ఒకవేళ మీరు ఏ విషయాన్నినూ వెలిబుచ్చినా లేదా దానిని దాచినా! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్కు మాత్రం ప్రతి విషయం గురించి బాగా తెలుసు.

55. వారి (ప్రవక్త భార్యల) పై - తమ తండ్రుల, తమ కుమారుల, తమ సోదరుల, తమ సోదరీమణుల కుమారుల, తమ స్త్రీల లేదా తమ బానిస (స్త్రీల) - యెదుటకు వస్తే ఎలాంటి దోషంలేదు.²

إِنَّ ذَلِكُمْ كَانَ يُؤْذِنِي اللَّهُ
فِي سَتَّاحِي، مِنْكُمْ وَاللَّهُ لَا
يَسْتَحِي، مِنَ الْحَقِّ وَإِذَا
سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَعًا فَسَأَلُوهُنَّ مِنْ
وَرَاءِ جِبَابِ ذَلِكُمْ أَطْهَرُ
لِقْلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ وَمَا كَانَ
لَكُمْ أَنْ تُؤْذِنُوا رَسُولَ اللَّهِ
وَلَا أَنْ تَنْكِحُوهُنَّ أَزْوَاجَهُمْ، وَمِنْ بَعْدِهِ
أَبَدًا إِنَّ ذَلِكُمْ كَانَ عِنْدَ اللَّهِ
عَظِيمًا

٥٣
إِنْ تُبُدُّوا شَيْئًا أَوْ تُخْفِفُوهُ فَإِنَّ اللَّهَ
كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا

لَا جُنَاحَ عَلَيْهِنَّ فِي إِبَارَيْنَ وَلَا
أَبْنَائِهِنَّ وَلَا إِخْوَنِهِنَّ وَلَا أَبْنَاءَ
إِخْوَنِهِنَّ وَلَا أَبْنَاءَ أَخْوَتِهِنَّ وَلَا
نِسَاءِهِنَّ وَلَا مَالَكَتْ أَيْمَنَهُنَّ

1. దైవప్రవక్త (సుఫ్రాను) జ్ఞానబ్జరం (అప్పా)తో వివాహమాడి ఇచ్చిన వరీమా భోజనం సందర్శంలో ఈ అయిత్త అవతరింపజేయబడింది. ఆ రోజు కొందరు సుహాగీలు భోజనం తరువాత కూర్చోని కాలక్షేపం చేయసాగారు, (స. బుఖారీ).

2. చూడండి, 24:31 అక్కడ కూడా ఈ శాసనం ఉంది.

(ఉ స్తుగులారా!) మీరు అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ప్రతి దానికి సాక్షి.

56. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ మరియు ఆయన దూతలు ప్రవక్తై దురూద్లు పంపుతూ ఉంటారు. ఉ విశ్వాసులారా! మీరు కూడా అతనిపై దురూద్లు మరియు మీ హృదయపూర్వక సలాంలు పంపుతూ ఉండండి.¹

57. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే అల్లాహ్ మరియు ఆయన సందేశపూరునికి బాధ కలిగిస్తారో, వారిని అల్లాహ్ ఇహలోకంలో మరియు పరలోకంలో కూడా శపిస్తాడు (బహిష్కరిస్తాడు) మరియు ఆయన వారికి అవమానకరమైన శిక్షను సిద్ధపరచి ఉంచాడు.²

وَأَنَّقِينَ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ كَافِ

عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا ٥٥

إِنَّ اللَّهَ وَمَلَكُوكَتَهُ يُصَلِّونَ

عَلَىٰ الَّتِي يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا
صَلَوَاتُهُ عَلَيْهِ وَسَلَامُوا تَسْلِيمًا

٥٦

إِنَّ الَّذِينَ يَؤْذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ،

لَعْنُهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ

وَأَعْدَهُمُ عَذَابًا مُّهِينًا ٥٧

1. అల్లాహ్ (సు.తా.) దైవదూతల ('అలైహిమ. స.) ముందు దైవప్రవక్త ('సు.అస)ను ప్రశంసిస్తారు. మరియు అతనిపై తన కారుణ్యాలను అవతరింపజేస్తాడు. మరియు దైవదూత ('అలైహిమ.స.)లు అతని ('సు.అస) జౌన్సుత్తాలకు ప్రార్థనలు చేస్తారు.

సహించి (రె.ది.అస్తుమ)లు దైవప్రవక్తతో మేము ఏ విధంగా మీటై దురూద్ పంపాలి అని ప్రశ్నించగా, అతను ('సు.అస) నమూజ్లో చదివే దురూద్ ఇబ్రాహిమ్ విపరించారు, ('సు.బు.బురీ).

2. అల్లాహ్(సు.తా.)ను ఎవ్వరూ బాధించలేరు. ఇక్కడ దీని అర్థం అల్లాహ్ (సు.తా.)కు ఇష్టం లేనిపని చేయడం. ఉదా: అల్లాహ్(సు.తా.)కు సంతానం అంటగ్గటడం. అల్లాహ్ (సు.తా.) యొక్క సందేశపూరునికి బాధ కలిగించడం అంటే, అతని ('సు.అస)పై అసత్యవాదుడు, కవి, మాంత్రికుడు అని అపనిందలు మోపడం.

ల'అనతున్: అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) అనుగ్రహాల నుండి బహిష్కరించ, శపించ, నిషేధించ, తోసివేయ, దూషించ బడటం అనే అర్థాలున్నాయి. చూడండి, 2:88.

58. మరియు ఎవరైతే, ఏ తప్పాచేయని, విశ్వాసినులైన పురుషులకు మరియు స్త్రీలకు బాధ కలిగిస్తారో, వాస్తవానికి వారు అపనిందను మరియు సుష్టుమైన పాప భారాన్ని తమమీద మొపుకున్నట్టే!

59. ఓ ప్రపక్క! నీ భార్యలతో, నీ కుమారైలతో మరియు విశ్వాసినులైన స్త్రీలతోనూ తమ దుపుట్లను తమ మీద పూర్తిగా కప్పుకోమని చెప్పు. ఇది వారు గుర్తించబడి బాధింపబడకుండా ఉండటానికి ఎంతో సముచితమైనది.¹ మరియు అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

60. * ఒకవేళ ఈ కపట విశ్వాసులు మరియు తమ హృదయాలలో రోగం (కలుషితం) ఉన్నవారు మరియు మదీనాలో వదంతులు వ్యాపింపజేసే వారు. తమ (దుశ్శష్టులను) మానుకోకపోతే, మేము తప్పక నీకు వారిపై ఆధిక్యత నొసంగుతాము. ఆ తరువాత వారు ఈ నగరంలో నీ పొరుగువారిగా కొన్నాళ్ళకంటే ఎక్కువ ఉండలేరు.

61. వారు శపించబడ్డ (బహిష్కరించబడ్డ) వారు. వారు ఎక్కుడ కనబడితే అక్కడ పట్టుకోబడతారు మరియు వారు దారుణంగా చంపబడతారు.²

1. చూడండి, 24:31, శరీరాన్ని పూర్తిగా కప్పుకొని, నెత్తిచే ఉన్న దుపుటీని ముఖం మీదికి లాగుకొని కప్పుకోమని ఆజ్ఞ ఇవ్వబడింది.

2. చూడండి, 2:191.

وَالَّذِينَ يُؤْذَوْكُ الْمُؤْمِنِينَ
وَالْمُؤْمِنَاتِ بِغَيْرِ مَا أَكَتَ سَبِّوا
فَقَدْ أَحْتَمَلُوا بُهْتَنَاتًا وَإِثْمًا مُّبِينًا

٥٨

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ قُل لِّاَزَوْجِكَ وَبِنَائِكَ
وَسَكَاءُ الْمُؤْمِنِينَ مُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ
مِنْ جَلَبِيهِنَّ ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ يُعْرَفَ
فَلَا يُؤْذِنُونَ وَكَانَ اللَّهُ عَفُورًا

رَحِيمًا

لَئِنْ لَّمْ يَنْهِهِ الْمُنَفِّقُونَ وَالَّذِينَ
فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْمُرْجَفُونَ
فِي الْمَدِينَةِ لَنُغَرِّبَنَّكَ بِهِمْ شَمَّ لَا
يُحَاوِرُونَكَ فِيهَا إِلَّا قَلِيلًا

٦١

مَلَعُونِينَ أَيَّنَمَا ثُقِفُوا أُخْذُوا

وَقُتِلُوا فَقْتِيلًا

٦٢

62. ఇది ఇంతకు పూర్వం గడిచిన వారి విషయంలో జరుగుతున్న అల్లాహ్ సంప్రదాయమే! మరియు అల్లాహ్ సంప్రదాయంలో నీవు ఎలాంటి మార్గమును చూడలేవు).

63. ప్రజలు నిన్ను అంతిమ ఘంటియ (పునరుత్థానం)ను గురించి అడుగు తున్నారు. వారితో ఇలా అను: “దాని జ్ఞానం కేవలం అల్లాహ్ కాకే ఉంది.” మరియు నీకెలా తెలియగలదు? బహుశా, ఆ ఘంటియ సమీపంలోనే ఉండవచ్చు!

64. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సత్య తిరస్కారులను శపించాడు (బహిష్కరించాడు) మరియు అయిన వారి కొరకు మండే (నరక) అగ్నిని సిద్ధపరచి ఉంచాడు.

65. వారందులో శాశ్వతంగా కలకాలం ఉంటారు. వారు ఎలాంటి సంరక్తకుణ్ణి గానీ సహాయకుణ్ణి గానీ పొందలేరు.

66. వారి ముఖాలు నిప్పులైపై బోర్డింపబడిన నాడు; వారు: “అయ్యా! మేము అల్లాహ్ కు విధేయులమై ఉండి, సందేశహరుకుణ్ణి అనుసరించి ఉంచే ఎంత బాగుండేది?” అని వాపోతారు.

67. వారు ఇంకా ఇలా అంటారు: “ఈ మా ప్రభూ! నిశ్చయంగా, మేము మా నాయకులను మరియు మా పెద్దలను అనుసరించాము. కానీ, వారే మమ్మల్ని (బుజా) మార్గం నుండి తప్పించారు.

سُنَّةُ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَوَّا
مِنْ قَبْلٍ وَلَنْ يَحْدَدَ لِسُنَّةَ اللَّهِ
٦٢ تَبَدِيلًا

يَسْكُنَ الْأَنَاسُ عَنِ السَّاعَةِ قُلْ
إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنَّدَ اللَّهِ وَمَا يَدْرِيكَ
٦٣ لَعَلَ السَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيبًا

إِنَّ اللَّهَ لِعَنَ الْكَفَرِينَ وَأَعَدَ لَهُمْ
٦٤ سَعِيرًا

خَلِيلِينَ فِيهَا أَبْدًا لَا يَحْدُونَ
وَلِيَّاً وَلَا نَصِيرًا

يَوْمَ تُقْلَبُ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ
يَقُولُونَ يَلَيْتَنَا أَطْعَنَا اللَّهَ
٦٥ وَأَطْعَنَا الرَّسُولَ

وَقَالُوا رَبَّنَا إِنَّا أَطْعَنَا سَادَتَنَا
وَكَبَرَاءَنَا فَأَضْلَلُونَا السَّيِّلًا

1. చూడండి, 35:42-44.

2. చూడండి, 7:187.

68. “ఒ మా ప్రభు! వారికి రెట్టింపు శిక్క విధించు మరియు వారిని పూర్తిగా శపించు (బహిష్కరించు)!”

69. ఒ విశ్వాసులారా! మీరు మూసాను బాధించిన వారివలె అయిపోకండి.¹ తరువాత అల్లాహ్ వారు (కలిగించిన) ఆరోపణనుండి అతనికి విష్టుక్కి కలిగించాడు. అతను (మూసా), అల్లాహ్ దృష్టిలో ఎంతో అదరణీయుడు.

70. ఒ విశ్వాసులారా! అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. మరియు మీరు మాట్లాడినప్పుడు యుక్కమైన మాటనే పలకండి.

71. అయిన మీ కర్కులను సరిదిద్దుతాడు మరియు మీ పాపాలను క్కమిస్తాడు. మరియు ఎవడైతే అల్లాహ్కు విధేయడై, సందేశహరుని అజ్ఞను పాలిస్తాడో! నిశ్చయంగా, అతడే గొప్ప విజయం పొందినవాడు!

72. నిశ్చయంగా, మేము బాధ్యతను² ఆకాశాలకు, భూమికి మరియు పర్వతాలకు సమర్పించగోరాము, కానీ అవి దానిని భరించటానికి సమ్ముతించ లేదు మరియు దానికి భయపడ్డాయి, కానీ మానవుడు దానిని తన మీద మోపుకున్నాడు. నిశ్చయంగా అతడు దుర్మార్గుడు, ముఖుడు కూడాను.

رَبِّنَا إِذْ هُمْ ضَعَفَيْنِ مِنْ عَذَابٍ

وَالْعَنْهُمْ لَعْنًا كَيْرًا

يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَكُونُوا

كَالَّذِينَ ءَادُوا مُوسَى فَبَرَأَهُ اللَّهُ مِمَّا

قَالُوا وَكَانَ عِنْدَ اللَّهِ وَجِهًّا

يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنَّقُوا اللَّهَ

وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا

بِصَلَحٍ لَكُمْ أَعْمَلُكُمْ وَيَغْرِلُكُمْ

ذُنُوبُكُمْ وَمَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ

فَقَدْ فَازَ فَوْزاً عَظِيمًا

إِنَّا عَرَضْنَا أَلَّا مَانَةً عَلَى الْمُؤْمِنَاتِ

وَالْأَذْرِضِ وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ

يَحْمِلُنَّهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَجَلَّهَا

إِلَّا نَسِنَ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولاً

1. మూసా (అ.స.)ను బాధించిన వివరాలకు చూడండి, 2:55, 5:24.

2. బాధ్యత అంటే, అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆజ్ఞ పారించడం వల్ల కలిగే పుణ్యఫలాలు మరియు తిరస్కరించడం వల్ల కలిగే కష్టప్రాలు. శిక్కలకు భయపడి, ఆకాశాలూ, భూమీ మరియు పర్వతాలు, దానిని భరించటానికి సమ్ముతించలేదు. కానీ మానవుడు తన మూర్ఖత్వం వల్ల ఈ బాధ్యతను తనమీద మోపుకున్నాడు.

బాధ్యత అంటే ఖుర్జాన్ కూడా కావచ్చు!

73. (దాని ఫలితంగా!) అల్లాహ్
 కపట విశ్వాసులయిన పురుషులను
 మరియు కపట విశ్వాసులయిన
 స్త్రీలను మరియు అల్లాహ్కు
 సాటికలిపించే పురుషులను మరియు
 సాటికలిపించే స్త్రీలను శిక్షిస్తాడు;
 మరియు విశ్వాసులైన పురుషుల
 మరియు విశ్వాసులైన స్త్రీల
 పశ్చత్తాపాన్ని అంగీకరిస్తాడు. మరియు
 అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార
 కరుణాప్రదాత.

لِعَذَابِ اللَّهِ الْمُنَفِّقِينَ
 وَالْمُنَفِّقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ
 وَالْمُشْرِكَاتِ وَتَوَبَ اللَّهُ عَلَى
 الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَكَانَ اللَّهُ
 غَفُورًا رَّحِيمًا

٧٣